

Vlaams
Parlement

stuk **1092** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 26 april 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum

betreffende een Vlaams actieplan
voor bosbehoud en bosuitbreiding

TOELICHTING

Bomen en bossen: een noodzaak voor onze eigen gezondheid

Mensen die in een groene omgeving wonen, voelen zich gezonder, zo blijkt uit onderzoek van het Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL) en Alterra (onderdeel van Wageningen Universiteit en Researchcentrum) naar de gezondheidsbeleving van zo'n kwart miljoen Nederlanders, het zogenaamde Vitamine G-onderzoekprogramma.

Mensen in een groene buurt beoordelen hun eigen gezondheid positiever dan mensen in een groenarme buurt. Het aantal mensen dat zichzelf ongezond vindt, is lager als het percentage groen in de buurt hoger is. In buurten met weinig groen vindt 15,5% van de bewoners zichzelf ongezond. In buurten met veel groen daalt dat percentage tot 10,2%.

Nederlanders die tussen het groen wonen, voelen zich niet alleen gezonder, ze zijn het ook. Ze bezoeken minder vaak de huisarts voor bijvoorbeeld depressie, diabetes, de longziekte 'chronic obstructive pulmonary disease' (COPD) en duizeligheid. De kans op een depressie is 1,33 keer zo hoog in buurten met weinig groen als in buurten met veel groen. Ook gezondheidsproblemen als hoge bloeddruk, hartklachten, rug- en nekklachten, ademhalingsproblemen, darmstoornissen, en migraine doen zich minder vaak voor.

Bij kinderen tot dertien jaar is de relatie tussen groen en gezondheid sterker dan bij andere leeftijdsgroepen. Kinderen die in een groene omgeving opgroeien, hebben vooral minder last van duizeligheid, ernstige darmklachten en depressie.¹

Hoewel de kans op een wespensteek of een contact met een besmette teek in een bos reëel is, is de helende invloed van bossen en bomen op de zieke mens ontegensprekelijk veel groter.

Bossen behouden biodiversiteit en beschermen tegen klimaatopwarming

Bossen houden water en grond vast en voorkomen erosie en woestijnvorming. Ook hebben bossen belangrijke effecten op klimaat, en zorgen ze mee voor de zuivering van de lucht. Als opslagplaats van koolstof spelen bossen ook een belangrijke rol in de strijd tegen de klimaatopwarming. Groeiende bossen nemen zelfs extra koolstof op uit de atmosfeer.

Bossen zijn daarnaast een reservoir van milieuvriendelijke grondstoffen zoals hout, voedsel en zelfs medicijnen.

Volgens wetenschappers is ontbossing vandaag in even grote mate de oorzaak van het broeikaseffect als de elektriciteits- en verwarmingssector samen.

Bossen zijn essentieel voor de biodiversiteit. Dan moet er bij bebossing wel gekozen worden voor aanplantingen die de potentie in zich hebben om zich te ontwikkelen tot hoogwaardige natuur. We moeten kiezen voor gevarieerde aanplantingen van inheemse, standplaatsgeschikte bomen die een stuk ecologisch herstel inluiden.

Daarom is het ook van belang om op ecologisch belangrijke plaatsen (in de omgeving van Ferraribossen bijvoorbeeld) aan te planten met 'autochtone' zaden: zaden afkomstig van oude, inheemse bomen die de genetische eigenschappen nog in zich dragen. Die genetische diversiteit bewaren is een belangrijk onderdeel van het tegengaan van het verlies aan biodiversiteit.

¹ [Www.nivel.nl/projecten/vitamineg](http://www.nivel.nl/projecten/vitamineg).

Bosoppervlakte: Vlaanderen hinkt achterop

Reeds bij de goedkeuring van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) in 1997 beloofde de Vlaamse Regering een bosuitbreiding van 10.000 ha om tot een totale bosoppervlakte van 160.000 ha te komen. Dat werd opgenomen in de bindende bepalingen, in de ruimtebalans, en moest op het einde van de planperiode (2007) gerealiseerd zijn.

Vandaag stellen we vast dat er op vijftien jaar tijd amper 30% van de doelstelling werd gehaald. Meer nog: de huidige negatieve trend in bosoppervlakte verwijderd ons uiteraard nog verder van de realisatie van deze doelstelling.

Met de tweede herziening van het RSV wordt de einddatum voor het bereiken van die doelstellingen met vijf jaar uitgesteld tot 2012. De beperkte verwezenlijkingen van de voorbije jaren versterken alleen maar het vermoeden dat we tegen volgend jaar de noodzakelijke inhaalbeweging niet zullen kunnen maken.

In de langetermijnplanning Bosbouw stond de doelstelling om tegen 2010 in Vlaanderen tot 12% bosoppervlakte te komen. Die bosoppervlakte is nodig om te voldoen aan vragen en behoeften inzake natuur, klimaat, recreatie, buffering, houtproductie enzovoort. Ook die doelstelling heeft Vlaanderen niet gehaald.

Vlaanderen telde eind 2009 147.715 ha bosoppervlakte, goed voor een bosindex van ongeveer 11% (gegevens: Bosbarometer 2010, Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw (VBV)). 70% van de Vlaamse bossen is in handen van privé-eigenaars en de gemiddelde oppervlakte bedraagt ongeveer 1 ha. Vergelijkbare economische topregio's zoals de Parijse omgeving, Groot-Londen of Noord-Rijnland-Westfalen doen het systematisch beter dan Vlaanderen op het gebied van bosoppervlakte. Elke Vlaming beschikt over 235 m² bos.

In Europese context heeft alleen Ierland nog minder bos dan Vlaanderen. Enkele vergelijkbare West-Europese landen deden het de voorbije jaren veel beter: de voorbije twintig jaar heeft Denemarken 16.000 ha bos aangeplant, Ierland 38.000 ha, Groot-Brittannië 35.000 ha. In Nederland lag het tempo lager het voorbije decennium (343 ha/jaar), maar werd er tussen 1980 en 2000 wel bebost met een gemiddelde van meer dan 1400 ha per jaar.

De Vlaamse Regering stelde in haar regeerakkoord nochtans dat ze elke Vlaming een basisnatuurkwaliteit wil garanderen. Die doelstelling komt eveneens ernstig onder druk te staan. Momenteel groeit de bevolking sneller aan dan de bosoppervlakte, of omgekeerd: de oppervlakte bos per inwoner neemt af.² Het rapport 'Natuurverkenning 2030' stelt letterlijk: "Om de huidige oppervlakte bos per inwoner te behouden, dient de bosoppervlakte, net als de bevolking, met 12% toe te nemen tussen 2005 en 2030. Op basis van de huidige bosoppervlakte van 146.000 ha betekent dat een stijging van 17.500 ha of van 700 ha per jaar."

Vlaanderen is en blijft netto-ontbosser³

Elk jaar stelt de VBV haar Bosbarometer voor. Dat is een overzicht van meetbare indicatoren die een duidelijk inzicht in en een duidelijk overzicht van het Vlaamse bosbeleid geven.

De Bosbarometer 2010 is duidelijk: Vlaanderen is een ontbosser. De trend van de voorbije jaren wordt bevestigd: per dag gaat er letterlijk 1,5 voetbalveld aan bos voor de bijl.

In de praktijk blijkt dat er een grote kloof gaapt tussen de goede voornemens die het beleid maakt, en wat er in de praktijk effectief gebeurt.

² Natuurverkenning 2030, INBO.

³ Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw (VBV), Bosbarometer 2010.

Volgens de Bosbarometer 2010 werd in 2009 291 ha met vergunning ontbost. In 2008 was dat nog 253 ha. Van deze ontbossingen werden er slechts 115 ha effectief gecompenseerd. Bovendien werd in datzelfde jaar slechts 88 ha nieuwe bossen aangelegd. In 2010 werd opnieuw 148 ha vergund ontbost in Vlaanderen.⁴

Op papier is de doelstelling om elk jaar 700 ha netto bosuitbreiding te realiseren; in de praktijk verdwijnen er jaarlijks vele hectaren bos.

Stilaan ontaarden de uitzonderingsregels op het ontbossingsverbod van het Bosdecreet ook tot een vast stramien. Volgens de gegevens van haar eigen Vlaamse administratie verleende de Vlaamse minister van Leefmilieu in 2009 immers voor maar liefst 123 hectare ontheffing op het ontbossingsverbod. Bovendien liggen de reële ontboste oppervlaktes ongetwijfeld nog hoger: de hier vermelde gegevens hebben immers enkel betrekking op de bij de administratie bekende ontbossingen. Illegale kappingen en administratieve vertragingen zorgen ervoor dat de reële oppervlakte ontbossingen ongetwijfeld nog een pak hoger ligt. Trieste cijfers en alleszins geen goed vertrekpunt voor het Internationaal Jaar van de Bossen.

Een Vlaamse constructie: ‘zonevreemde bossen’

Bijna een derde (tussen de 40.000 en 45.000 ha) van de totale Vlaamse bosoppervlakte is zonevreemd. Het heeft geen expliciete groene bestemming in de ruimtelijke plannen en is dus de facto sterk bedreigd. In antwoord op een parlementaire vraag⁵ van Dirk Peeters stelde minister Philippe Muyters dat 7132 hectare bos in Vlaanderen ‘potentieel bedreigd’ is. Het gaat voornamelijk om bossen die nu gelegen zijn in woon- of industriezones. Het merendeel van de potentieel bedreigde bossen ligt in de provincies Limburg (2907 ha) en Antwerpen (2538 ha).

Waar liggen bossen in Vlaanderen? (oppervlakte in ha)

	Limburg	Antwerpen	Vlaams-Brabant	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	totaal
woon-gebieden	1.503	1.930	593	448	205	4.679
recreatie-gebieden	1.384	1.835	160	332	158	3.869
natuur-gebied	28.238	12.972	13.245	6.752	3.652	64.859
overige groen-gebieden	1.738	2.675	1.702	1.337	1.340	8.792
bos-gebieden	5.811	16.258	4.978	3.860	868	31.775
agrarische gebieden	4.552	6.638	4.201	3.283	706	19.380
industrie-gebieden	1.404	653	85	279	32	2.453
overige gebieden	5.130	3.192	393	7	331	9.053
totaal	49.760	46.153	25.357	16.298	7.292	144.860

⁴ Schriftelijke vraag nr. 320 van Dirk Peeters van 23 februari 2011.

⁵ Schriftelijke vraag nr. 31 van Dirk Peeters van 13 oktober 2009.

In de periode 2003-2009 werd via bestemmingswijziging 919 ha bos van een niet-groene bestemming opgenomen in een groene bestemming. Bijna 700 ha landbouwgebied kreeg op die manier een groene bestemming.

Dat wordt echter overschaduwd door de 1809 ha bos die via een ontbossingsvergunning tussen 2001 en 2009 verdween. Op 7923 aanvragen voor een ontbossingsvergunning werden er slechts 278 aanvragen (3,5%) geweigerd.

Het komt er in de praktijk op neer dat alle bossen in industrie- en woongebied, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen, dienstverleningsgebieden, ontginningsgebieden, bufferzones, militaire gebieden en agrarische gebieden in feite eenvoudig ontbost kunnen worden.

Ondanks de engagementen in het huidige Vlaamse regeerakkoord en de beleidsnota 2009-2014 Leefmilieu en Natuur (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 193/1) om een oplossing voor die waardevolle zonevreemde bossen te vinden, werden op dit vlak tot op heden geen beleidsinitiatieven genomen of resultaten geboekt.

Buiten categorie: de Ferrarisbossen

Tussen 1771 en 1778 stelde Joseph de Ferraris, generaal bij de Oostenrijkse artillerie, een reeks gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden op. Gronden die sindsdien onafgebroken bebost zijn geweest, worden aangeduid als 'Ferrarisbossen'. Alleen al door hun leeftijd zijn deze bossen ecologisch en vaak ook cultuurhistorisch zeer waardevol. Helaas gaat het om amper 1% van het bosareaal.

Bovendien zijn ze nog altijd nauwelijks beschermd. Zo is 18% van de Ferrarisbossen zonevreemd en dus op korte of lange termijn bedreigd.

Draagvlak voor meer bos groeit

Het beleid is misschien nog niet mee, maar toch zijn er signalen dat het draagvlak voor een echt bosbeleid groeit. Getuige daarvan zijn de, soms onverwachte, partners die zich aandienen om rond het bosverhaal samen te werken en mee de boodschap van (de behoefte aan) meer en beter bos uit te dragen. Organisaties en bedrijven zoals de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), Microsoft, De Lijn, Gezinsbond, Pasar of Delta Lloyd engageren zich om dit thema aan te kaarten en het belang van bos mee te onderschrijven. Het succes van een campagne als '1 Miljoen Bomen voor Vlaanderen' (www.1miljoenbomen.be) illustreert het steeds groeiende draagvlak voor het bos.

De campagne 'Groene Kleurpotloden' van de Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM) en VBV (www.groenepotloden.be) mobiliseerde Vlamingen dan weer om een oplossing voor de zonevreemde bossen te eisen. En met succes: in enkele maanden tijd doneerden meer dan 19.000 mensen een groen potloodje dat JNM en VBV aan de kabinetten van Vlaams minister van Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters en Vlaams minister van Natuur en Leefmilieu Joke Schauvliege zullen overhandigen. Meer dan 19.000 stemmen voor bosbehoud dus.

Agroforestry

Dertig jaar Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid leidde ertoe dat onze landbouw helemaal gemechaniseerd werd en dat monoculturen de norm werden. Een van de neven-effecten van dat beleid is dat bomen bijna helemaal uit het landbouwlandschap verdwenen zijn, met nefaste gevolgen voor de biodiversiteit. 'Agroforestry' kan hier een oplossing bieden.

Landbouwbedrijven die kiezen voor ‘agroforestry’, integreren bomen opnieuw in de landbouw. Franse studies wijzen uit dat ‘agroforestry’-systemen productiever zijn. Ze benutten de beschikbare nutriënten, water en lucht beter dan in monocultuur het geval is, wat kan zorgen voor meeropbrengsten op het vlak van biomassa van 30% tot 50%. Een boer die kiest voor ‘agroforestry’ en enkele procenten van zijn areaal omschakelt, kan op termijn zijn bedrijfsinkomen zelfs verdubbelen.⁶

Dirk PEETERS
Hermes SANCTORUM

⁶ Wervel: ‘Agroforestry, één plus één is meer dan twee’, 2009.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- rekening houdend met:
 - 1° de COP 10 Biodiversiteit, die – als vervolg op de Conventie rond Biodiversiteit – van 18 tot 29 oktober 2010 plaatsvond in Nagoya (Japan) en waar Vlaams minister Joke Schauvliege namens de EU onderhandelde;
 - 2° de Europese Leefmilieuraad van 20 december 2010 waar de Europese doelstellingen op het vlak van natuur en biodiversiteit voor Europa voor het komende decennium vastgelegd werden ('Biodiversiteitstrategie 2020');
 - 3° de belangrijke voortrekkersrol die Vlaanderen had op het vlak van natuur en leefmilieu in het kader van het Belgische Europese voorzitterschap van 2010;
 - 4° het feit dat ongeveer de helft van de Vlaamse bossen in Habitatrichtlijngebied zijn gelegen. Daardoor zijn de inspanningen die geleverd worden voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in die gebieden, van uitzonderlijk groot belang omdat ze moeten leiden tot een significante kwaliteitsverbetering van de natuurwaarden;
 - 5° het feit dat inspanningen op het vlak van verbetering van de biodiversiteit en herbebossing bijdragen tot een beter klimaatbeleid en een betere volksgezondheid;
 - 6° het feit dat investeringen in natuur, bos en biodiversiteit, vooral in het vrijwaren en uitbreiden van genetische verscheidenheid en van ecosysteemdiensten, door veel economen, bedrijven en landen inmiddels gezien worden als een uitgelezen middel om een groene economie aan te sturen en om vele groene jobs, ook voor laaggeschoolden, te creëren (zie ook: 'The Economics of Ecosystems & Biodiversity', TEEB);
 - 7° het feit dat investeringen in bos- en natuurontwikkeling naast een ecologische ook een recreatieve en sociale meerwaarde hebben;
- gelet op het grote draagvlak voor bebossingsprojecten en op het afnemende aantal bossen in Vlaanderen zoals hierboven vermeld;
- stelt vast dat:
 - 1° de biodiversiteit wereldwijd sterk achteruit blijft gaan en dat het vooropgezette doel om tegen 2010 een halt toe te roepen aan deze teloorgang niet bereikt werd;
 - 2° ook in Vlaanderen 28% van de soorten in hun voortbestaan zijn bedreigd en dat op het vlak van biodiversiteit en natuur de vooropgestelde doelstellingen niet werden gehaald, zoals bijvoorbeeld de doelstelling bepaald in het MINA-plan 3: "Tegen 2010 het verlies van de biodiversiteit, met inbegrip van de genetische diversiteit, stopzetten door instandhouding, ontwikkeling en herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en door het duurzaam gebruik van ecosystemen en soorten.";
 - 3° bosbehoud, bosuitbreiding en duurzaam bosbeheer essentieel zijn in een klimaat- en biodiversiteitsbeleid;
 - 4° de regelgeving en procedures voor boscompensatie weinig flexibel zijn zodat er al snel vele hindernissen opduiken wanneer plaats gezocht wordt om nieuwe bomen te planten;
 - 5° die moeilijkheid om nieuwe locaties voor nieuw bos te vinden ook een van de redenen was waarom een succesvolle actie als het 'Boompjesweekend' in samenwerking met Kom op tegen Kanker sneuvelde. In zes jaar tijd werden in het kader van die actie 300.000 bomen geplant. De actie werd op den duur niet meer ondersteund door het Agentschap Natuur en Bos (ANB). Een van de redenen was de besparing die bij het agentschap werd doorgevoerd en waarbij het communicatiebudget met 20% verlaagd werd;

- 6° de Vlaamse overheid in 2009 slechts 10 ha grond aankocht om compensatiebebossing te realiseren en 5 ha voor nieuw bos, tegenover 98 en 25 ha in 2008 en 156 en 99 ha in 2007. Veel minder dus dan er ontbost werd. Tot nu toe werd via het Bossencompensatiefonds 410 ha aangekocht om te bebossen. Per provincie komt dat neer op: 60,43 ha in Antwerpen, 95,18 ha in Limburg, 11,13 ha in Oost-Vlaanderen, 96,25 ha in Vlaams-Brabant en 147,09 ha in West-Vlaanderen. In 2009 werd de kaap van 1000 ha compensatieachterstand sinds 2001 gerond. Inmiddels is die achterstand opgelopen tot een indrukwekkende oppervlakte van 1188 ha;
- 7° het Vlaamse Bossencompensatiefonds (sinds 2001) meer dan 6 miljoen euro bevat en dat de Vlaamse overheid daarmee 1188 ha bos zou kunnen aanleggen. Het fonds werd tot nu toe echter nauwelijks aangesproken. De boscompensatie voor het kappen van het Sint-Annabos bewijst dat het over veel geld kan gaan: de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) sloot op 22 augustus 2008 met het Agentschap Natuur en Bos een protocol ter vastlegging van de verbintenissen met betrekking tot de uitvoering van natuurcompenserende maatregelen bij de aanleg van de Oosterweelverbinding. Daarbij werd met betrekking tot de herinrichting van het Sint-Annabos onder meer overeengekomen dat ANB eenzelfde bedrag als de door BAM betaalde bosbehoudbijdrage zal investeren in de herbebossing na uitvoering van de werken van het Sint-Annabos. In het kader van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voor de Oosterweelverbinding werd de bosbehoudbijdrage voor de ontbossing van het Sint-Annabos door ANB berekend op 2.039.445,54 euro;
- 8° de heropstart van een echte taskforce Bosuitbreiding dringend nodig is. De Bosuitbreidingsteams die in de jaren 2001-2005 elk jaar meer dan 250 ha realiseerden, zijn vandaag totaal ontmanteld. De Vlaamse Regering heeft altijd gesteld dat dat nu op een andere wijze georganiseerd wordt, maar vandaag – dat blijkt nu toch wel duidelijk uit de cijfers – wordt bij de Vlaamse overheid te weinig mankracht ingezet voor bosuitbreiding;
- 9° er in het Verzameldecreet van 2008 een opening werd gemaakt om het Bossencompensatiefonds beter te activeren;
- 10° Vlaams minister Joke Schauvliege een uitvoeringsbesluit aankondigt om ook gemeenten en particulieren toegang te verlenen tot dat fonds maar dat dat de Vlaamse overheid niet ontslaat van haar verplichting om zelf actiever te bebossen;
- 11° de Vlaamse landbouwadministratie, die een partner zou moeten zijn in het correct begeleiden van de realisatie van die doelstellingen, te vaak negatieve adviezen aflevert voor bebossingsaanvragen omdat de ruimtelijke afbakening in de buitengebieden (AGNAS-procedure (AGNAS: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur) van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)) nog steeds niet is afgerond;
- 12° ongeveer twee derde van de bebossingsaanvragen van particulieren wordt afgekeurd, wat natuurlijk regelrecht indruist tegen de doelstellingen van het RSV. Daardoor slagen steeds minder particulieren erin om vergunningen te krijgen om aan bosuitbreiding te doen, hoewel dat voor Vlaanderen de goedkoopste en meest efficiënte wijze zou kunnen zijn om de bosuitbreidingdoelstelling van het RSV te behalen;
- 13° de landbouwsector een cruciale rol speelt en moet kunnen blijven spelen in het Vlaamse buitengebied;
- 14° men de bosdoelstellingen in nauwe samenwerking met de landbouwsector wil realiseren met respect voor de ruimteboekhouding van het RSV waarbij 750.000 ha voor landbouw bestemd moet blijven;
- 15° een beter op elkaar afgestemd en vereenvoudigd vergunningsbeleid zeer dringend aan de orde is. Dat probleem is echter bekend bij de betrokken beleidsmakers, maar blijft al jaren zonder gevolg;

- 16° zowel in het Pact 2020 als in het huidige Vlaamse regeerakkoord staat dat “minstens de helft van de stedelijke of kleinstedelijke gebieden beschikt over een stadsbos of er een heeft opgestart”. Er is echter nog veel werk aan de winkel: van de beloofde 4810 hectare stadsbossen is er nog maar weinig gerealiseerd. Volgens de Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw (VBV) is er slechts 815 ha gerealiseerd, wat overeenkomt met 17% over een periode van vijftien jaar;
 - 17° de realisatie van de 57 stadsbossen als een grote sociale en economische uitdaging kan worden gezien om de rand van steden aantrekkelijker te maken, nieuwe zacht-recreatieve activiteiten aan te trekken en veel groene jobs te creëren;
 - 18° de stadsbossen zich uitermate goed lenen voor de inrichting van speelbossen en voor iedereen toegankelijke – ook voor minder mobiele personen – boswegen in een ecologisch waardevol kader;
 - 19° duurzaam bosbeheer flink toeneemt in het Vlaamse bosbeheer en dat het aantal bosbeheerplannen in aantal blijft toenemen door onder andere het zinvolle werk van de bosgroepen;
 - 20° de oppervlakte FSC-gecertificeerde (FSC: Forest Stewardship Council) bossen gestegen is tot 15.000 ha alsook de oppervlakte bosreservaten tot 3000 ha;
 - 21° het Vlaamse bosbeleid verkokerd werkt en daardoor een goede samenwerking en realisaties bemoeilijkt. Enerzijds moet er ruimtelijk afgebakend worden door Vlaams minister Philippe Muyters, maar als Vlaams minister Joke Schauvliege vervolgens wil aanplanten, moet er vaak nog een positief advies komen van de diensten van de Vlaamse minister-president, een positief advies dat in de meeste gevallen niet verleend wordt. Er is dringend behoefte aan een beleidsafstemming tussen de verschillende bevoegdheden. Afstappen van de verkokering is de opdracht. Daarnaast sneuvelen goedgekeurde herbebossingsdossiers te vaak door een plotse weerstand van lokale politici;
- vraagt de Vlaamse Regering:
- 1° een stappenplan voor de uitvoering van het lopende Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, voor de afbakening van de buitengebieden in het bijzonder, om voor 2012 de geplande bosuitbreiding te realiseren;
 - 2° een snelle realisatie van de 57 stadsbossen in de grootstedelijke, regionaalstedelijke en kleinstedelijke gebieden zoals bepaald in het RSV;
 - 3° boscompensatie op het terrein door echte heraanplanting in plaats van financiële compensaties;
 - 4° een snelle activering van het Bossencompensatiefonds om snel en daadwerkelijk meer dan 1000 ha bos te compenseren;
 - 5° een sterkere administratie voor bebossingsprojecten, een reactivering van de cel Bosuitbreiding en de nodige financiële ondersteuning;
 - 6° een meer coherente adviesverlening voor bebossing waarbij de mogelijkheden voor privé-eigenaars toenemen en waarbij de landbouwadministratie positief wordt betrokken;
 - 7° een actieplan om de zonevreemde bossen te beschermen met daarin een prioriteit voor de Ferrarisbossen, gebaseerd op de volgende pijlers:
 - a) prioriteitsbepaling gefocust op integrale bescherming van de meest waardevolle zonevreemde bossen, geïdentificeerd volgens de criteriaset van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO);
 - b) ontbossingsverbod voor de zonevreemde Ferrarisbossen wegens hun historische, culturele en ecologische belang;
 - c) de onlosmakelijke koppeling van ontbossing van – minder waardevolle – zonevreemde bossen aan effectieve compensatiebebossing. Dat vereist een flexibilisering van de regelgeving met betrekking tot bebossingsvergunningen, wat onder meer aanpassingen aan het Veldwetboek, de Pachtwetgeving, en/of het afsprakenprotocol tussen de verschillende adviesverlenende Vlaamse overheden impliceert;

- d) ontwikkeling van financiële instrumenten om zonevreemde bossen te regulariseren waarbij – naast de vastgelegde planschaderegeling en het Bossencompensatiefonds – aan de oprichting van een Vlaams bosbouwfonds kan worden gedacht, dat wordt gefinancierd door de overheid en private partners;
- e) het gegeven dat de regularisatie van de zonevreemde bossen een proces is dat parallel verloopt met de in het RSV vastgelegde planologische bosuitbreiding van 10.000 ha en er niet voor in de plaats komt;
- 8° landbouwers aan te moedigen om op ‘agroforestry’ over te stappen en hen tijdens de overgangsfase daarin financieel te ondersteunen;
- 9° van bosbehoud en bosuitbreiding een essentieel onderdeel van het Vlaamse biodiversiteitsbeleid te maken;
- 10° de verkokering stop te zetten en te kiezen voor een geïntegreerd, horizontaal beleid en een betere beleidsafstemming in een goedgekeurd kader.

Dirk PEETERS

Hermes SANCTORUM